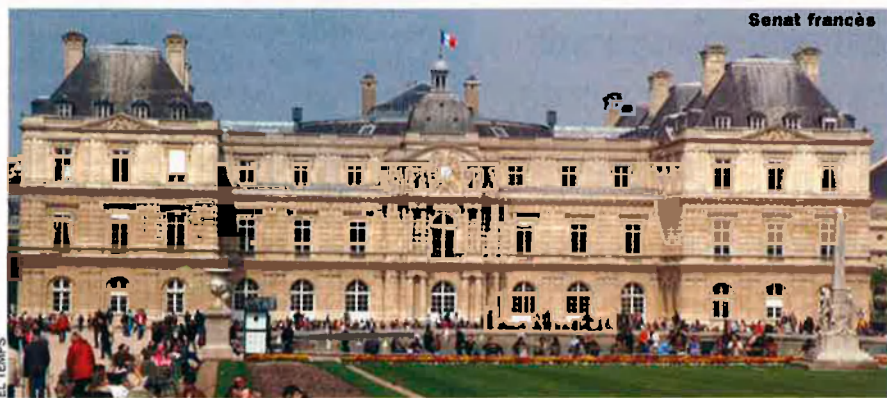


Diputats i senadors no parlen el mateix idioma

En el context de la reforma constitucional en curs (EL TEMPS, núm. 1250), el debat sobre les llengües minoritàries ha ressorgit dins el paisatge francès. L'Acadèmia Francesa (equivalent a l'Institut d'Estudis Catalans) i el Senat han unit forces per mirar de tombar la voluntat dels diputats de donar un reconeixement constitucional al patrimoni lingüístic.



“Les llengües minoritàries pertanyen al nostre patrimoni cultural i social. Qui en dubta?” Aquesta és la pregunta que es feien el membres de l'Assemblea Francesa el 12 de juny propassat, després del vot favorable, i gairebé unànime, del diputats a modificar l'article 1 de la Constitució. Aquest vot permetia de reconèixer el català, el bretó, el cors o el borgonyó com a part del patrimoni cultural de la República i ja no com a *ennemigues* de l'estat francès.

En canvi, un total de 216 senadors (entre els quals hi ha socialistes com l'antic ministre de Justícia que abolí la pena de mort l'any 81, Robert Badinter; un dels caps de l'esquerra del PS, Jean-Luc Mélenchon; o el mitterrando-sarkozista Michel Charasse, per a qui “reconèixer les llengües re-

gionals dins la llei fonamental equival a reconèixer la *potée auvergnate*” –un plat típic de la seva regió–) han votat en contra d'aquest reconeixement dels idiomes dits *regionals*. També ho han fet conservadors de la UMP, com Jean-Pierre Fourcade, comunistes i alguns centristes. Tots semblen respondre al comunicat de l'Acadèmia que es preocupava davant de l'eventualitat que la Constitució reconegués abans les llengües regionals que no el francès. Efectivament, és a l'article 2 que la Constitució diu que “la llengua de la República és el francès”. I és que “els nostres nens parlen en SMS i hem de salvar el francès. No ho aconseguirem a base de demanar ajuda als idiomes regionals”, deia un senador de la UMP.

“La finestra oberta cap a la diversitat”, segons Marie-Christine Blandin,

la portaveu dels Verds (l'únic partit francès que sempre ha votat a favor de la defensa de la diversitat lingüística, tant a l'Assemblea com al Senat), sembla tancar-se definitivament. La reforma de l'article primer de la Constitució havia de permetre de ratificar la Carta Europea de les Llengües, que França té pendent de fer. Aquesta ratificació ja havia estat desestimada pel Consell Constitucional en època de Lionel Jospin, a requeriment de Jacques Chirac.

Amb tot, és bo de recordar que no fou fins l'any 1992 quan l'article 2 inclogué el francès com a llengua oficial per tal de lluitar contra l'aparició de l'anglès en sectors estratègics com ara les finances, la indústria o la música. Es tractava, aleshores, de salvar el patrimoni cultural del país. Setze anys més tard, el canvi constitucional impedeix justament d'ajudar el patrimoni cultural més feble. El bretó compta uns 260.000 parlants en un territori poblat per uns 4,3 milions; el català és parlat per un 34% de la població dels Pirineus Orientals –com en diuen a França de la Catalunya Nord– i la UNESCO considera el cors en perill d'extinció.

Les possibilitats que la reforma constitucional volguda per Nicolas Sarkozy impliqui, per tant, una modificació substancial en termes lingüístics sembla més que compromesa. I la ministra de Cultura, Christine Albanel, reticent al vot dels diputats, podrà felicitar-se'n, tot i que, oficialment, la ministra de Justícia, Rachida Dati, hagués demanat als senadors de votar-hi favorablement.

Si el socialista Mélenchon es justificava dient que se sentia orgullós de ser jacobi, el conservador Adrien Gouteyron creia que “mantenir aquesta frase dins l'article primer de la Constitució significaria que volem portar França cap allà on no vol anar”. Caldria doncs demanar-li, a monsieur Gouteyron, a on vol enviar França.

J. Martí Casals